

цію прогнозування можливостей вивчення даного навчального матеріалу, можливо визначити, що і скільки конкретно необхідно знати. Маючи своєрідний еталон у вигляді моделі засвоєння елементів бази знань за певними рівнями з окремих тем, стає можливим з'ясувати, що означає повне та глибоке, або неповне та поверхове знання, до чого прирівняти конкретний випадок виявлення знань.

Таким чином, основу завдань, що дозволяють виявити те чи інше знання навчального матеріалу, повинно складати визначення стандартів знань у формі моделі засвоєння бази знань, а потім — визначення критеріїв оцінювання виявленої відповідності знань тому рівню, що передбачався.

Висновком з викладеного є констатація того, що оцінювання знань студентів потребує чіткого визначення бази знань як такої їх певної кількості, яка достатня для практичної діяльності та подальшої самоосвіти і самовдосконалення. Для створення можливостей об'єктивного оцінювання необхідно застосовувати єдині міри в основі встановлених норм та критеріїв. Головне питання міститься в тому, «що» повинно контролюватися. Кожний викладач повинен чітко визначати, що саме повинен знати студент з конкретної теми, в якому обсязі, чому він навчиться в результаті вивчення того матеріалу, який вимагається знати. Потребують чіткої відповіді питання, що означає «знання», що означає «знати» матеріал, як перевірити, що студент його знає, що вимагати у вигляді знань. На всі ці прості, але і дуже непрості питання поки що в більшості ми не знаходимо однозначних відповідей. Тому і оцінювати об'єктивно знання студентів ми також поки що не можемо.

С. І. Присухін, в. о. доцента,
канд. філос. наук, кафедра філософії,
Секція фінансово-економічного факультету
та факультету банківської справи

ЕКЗАМЕН ПО ФІЛОСОФІЇ — ЯК УЗАГАЛЬНЮЮЧА ФОРМА КОНТРОЛЮ ЗА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТА

Як показує досвід викладання курсу філософії в КНЕУ, важливим етапом для контролю за самостійною роботою студентів є підготовка і складання екзамену по філософії. Головна функція екзамену — підведення підсумків засвоєння студентами знань по філософії, аналіз навичок і умінь їх використання для адекватного розуміння сучасних наукових, соціально-політичних, ідеологічних подій і практичної діяльності.

Як правило, підготовку до екзамену сумлінні студенти ведуть систематично протягом всього семестру, без пропусків семінарських занять, даючи позитивну відповідь на всі запропоновані для самостійного вивчення теми. Зважаючи на те, що сесія проводиться в короткий термін, підготовка до екзамену має мінімальний час. Під час підготовки можливо лише відновити в пам'яті вже вивчений матеріал, але це не виключає можливості студентів значно поглибити і заповнити прогалини в отриманих знаннях.

Самостійна робота під час підготовки до екзамену по філософії концентрується на використанні учбової програми по філософії і приблизного переліку проблем (завдань) по філософії для повторення матеріалу. Велику роль при цьому дають консультації, особливо передекзаменаційна. На консультації викладач знайомить студентів з порядком проведення екзамену, вимогами, які будуть на екзамені, структурою білетів, критеріями оцінки. На передекзаменаційній консультації викладач відповідає на питання, які викликали складність в їх розумінні, нагадує час, аудиторію і порядок проведення екзамену.

Підготовка до екзамену — процес індивідуальний, який розпочинається з вдумливого аналізу власних записів і конспектів лекцій та першоджерел, а вже потім потрібно штудіювати учбову літературу. Незрозумілі поняття і терміни аналізуються за допомогою довідників (філософських словників, енциклопедій), а незрозумілі питання записуються з метою їх роз'яснення викладачем на заключній консультації.

Головним показником підготовленості студента є вільне володіння філософськими знаннями як методом постановки і вирішення світоглядних, науково-пізнавальних і соціально-історичних проблем. Відповіді на екзамені повинні бути короткими, вичерпними за змістом. Студент на екзамені повинен показати своє вміння сформулювати, обґрунтувати і чітко висловити основні положення філософії, розуміння суті її основних законів і категорій, знання першоджерел і вміння використовувати їх при аналізі тих чи інших проблем (на рівні курсу філософії для вищих учбових закладів), готовність відстоювати свої погляди і вести дискусію з позицій сучасного філософського знання.

Як правило, ті студенти, що систематично відповідали на семінарських заняттях, показують відмінні результати на іспитах. Слабкі відповіді на екзаменах зумовлені тим, що самостійна робота студентів була формальною, неякісною і непродуктивною, небажанням студента вчитися взагалі, зневажливим ставленням до гуманітарних наук, що є показником їх низького авторитету у вузі (це повинно стати основою для серйозного аналізу тих гума-

нітарних курсів, які читаються студентам); формальним ставленням як з боку студента, так і з боку викладача до дидактичних можливостей консультацій та контрольних бесід; низьким рівнем прочитання лекцій та семінарських занять.

Принциповий, чесний, різносторонній аналіз результатів успішності студентів під час складання іспиту по філософії виявляє причини слабкої підготовки студента до іспиту і стимулює викладачів до їх подолання, прийняття дієвих заходів для їх ліквідації.

Н. В. Савчук, канд. екон. наук,
доцент кафедри міжнародних фінансів

ЗАВДАННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК»

Кафедра міжнародних фінансів Київського національного економічного університету відносно молодий підрозділ, який було створено наприкінці 2002 року. Кафедра спеціалізується на підготовці фахівців у сфері міжнародних фінансів та міжнародного інвестиційного менеджменту. За відносно короткий період часу кафедрою розроблено такі навчальні дисципліни:

«*Міжнародні фінанси*» — нормативна навчальна дисципліна для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів 4-го ступеню акредитації. В університеті ця дисципліна викладається студентам факультету міжнародної економіки і менеджменту;

«*Міжнародний фінансовий ринок*», «*Фінансовий інжиніринг*» та «*Міжнародні біржові технології*» — це три дисципліни, що викладаються слухачам магістерської програми «Міжнародний інвестиційний менеджмент». Серед вище названих дисциплін магістерського рівня курс «*Міжнародний фінансовий ринок*» окрім вищеназваної магістерської програми викладається для студентів 4-го курсу факультету «Економіки та управління», що навчаються за спеціальністю «Економічна теорія».

Основні завдання, що стоять перед викладацьким складом кафедри, полягають в підготовці фахівців вищої кваліфікації, які б володіли специфічними теоретичними знаннями та практичними навичками, які вони в подальшому могли б використовувати для роботи як в установах фінансово-банківської системи, так і на фінансовому ринку України, тобто в усіх його складових сегментах.

Говорячи про дисципліну «*Міжнародний фінансовий ринок*», слід зазначити, що це є теоретико-практична дисципліна, яка перед-